UITWERKING EEN NIEUWE WEG NAAR EEN RAADSBESLUIT

1. Inleiding

In de agendacommissie van 9 december 2009 is de notitie "Een nieuwe weg naar een raadsbesluit" besproken. De notitie stelde samengevat het volgende voor:

1. De Beeldvorming over relatief eenvoudige voorstellen gebeurt thuis en in de fractie.
2. Technische vragen kunnen in een (telefonisch) gesprek en per e-mail worden gesteld aan het college, de griffie en de behandelend ambtenaar.
3. De Beeldvorming over complexe voorstellen gebeurt bovendien in informatiebijeenkomsten. Hierbij kunnen ook inwoners, bedrijven en/of maatschappelijke instellingen betrokken worden.
4. Inbreng van burgers is bovendien mogelijk in het fractiespreekuur dat op verzoek gehouden wordt.
5. De Oordeelsvorming vindt plaats in een voorronde van de raad, waarin alle argumenten voor en tegen worden gewisseld.
6. De Besluitvorming vindt plaats in de raad, direct na de voorronde of tijdens de eerstvolgende raadsbijeenkomst.

De conclusie uit de bespreking in de agendacommissie is dat alle fracties instemmen met de strekking van de notitie.
Er zijn wel kanttekeningen gemaakt bij enkele onderwerpen.

- fractiespreekuur	GroenLinks ziet dit als experiment AHW houdt het fractiespreekuur bij voorkeur op de raadsavond PvdA wil het spreekrecht voor burgers bij de raad handhaven
- parallelle sessies	CDA, PvdA en LWvA willen geen parallelle sessies
- koppeling voorronde aan raadsbesluit	LWvA wil in beginsel geen besluitvorming op dezelfde avond als de voorronde
- burgerleden	PvdA wil dat burgerleden aan de voorronde kunnen deelnemen
- contacten met ambtenaren	PvdA wil afspraken maken ter voorkoming van verkeerd gebruik

Hieronder geef ik een uitwerking van de notitie waarbij ik zoveel mogelijk rekening heb gehouden met de gemaakte opmerkingen.

2. Agenda van een raadsavond

De agenda van een raadsavond kan er als volgt uit gaan zien:

Tijd	Deelnemers	
19:30	Raadsleden	Opening raadsvergadering Vaststellen agenda raadsavond Vragenkwartier Spreekrecht burgers Vaststellen verslagen Besluit over ingekomen stukken Schorsing
20:00	Raads- en burgerleden (en eventueel anderen in geval van infobijeenkomst)	Infobijeenkomst of voorronde
20:30	Raads- en burgerleden (en eventueel anderen in geval van infobijeenkomst)	Infobijeenkomst of voorronde
21:00	Raads- en burgerleden (en eventueel anderen in geval van infobijeenkomst)	Infobijeenkomst of voorronde
21:30	Raads- en burgerleden (en eventueel anderen in geval van infobijeenkomst)	Infobijeenkomst of voorronde
22:00		PAUZE
22:15	Raadsleden	Heropening raadsvergadering Besluitvorming

Het spreekrecht voor burgers in het eerste half uur komt tegemoet aan de wens om de raad direct aanspreekbaar te houden voor de burgers. Het is bedoeld voor onderwerpen waarvoor geen infobijeenkomst wordt gehouden en er gelden dezelfde spelregels als bij het huidige spreekrecht. Als er wel een infobijeenkomst gehouden wordt, is dat natuurlijk de plaats waar ook de burger zijn inbreng kan leveren.

Ik stel voor per voorronde tenminste een half uur te reserveren. Het gaat immers om de uitwisseling van politieke standpunten en het peilen van het draagvlak voor eventuele amendementen en moties. Onderwerpen waar geen politieke discussie maar hooguit technische vragen over verwacht worden, zullen als hamerstuk op de raadsagenda gezet worden. Er kunnen per raadsavond vier onderwerpen van een half uur in een voorronde behandeld worden. In beginsel zal de besluitvorming over onderwerpen uit de voorrondes pas op de volgende raadsavond plaatsvinden. Bij urgente zaken kan de raad besluiten daarvan af te wijken.

Voor infobijeenkomsten waarbij geen externen worden uitgenodigd (adviseurs van het college die een presentatie houden niet meegerekend) kan een half uur voldoende zijn. Voor uitgebreidere bijeenkomsten met externen (vertegenwoordigers van organisaties en burgers) zou tenminste een uur gereserveerd kunnen worden. Je kunt dan een avond krijgen met bijvoorbeeld één infobijeenkomst en twee voorrondes. Omdat het ook de bedoeling is dat er wat tijd vrijvalt voor “wandelgangencontact”, plannen gemeenten die met vergelijkbare vergadersystemen werken hun onderwerpen meestal ruim in. Dat kan ook makkelijk doordat er meerdere parallelle sessies worden gehouden. Omdat hier geen parallelle sessies gewenst worden, is de tijd per avond beperkt.

Het lijkt mij niet raadzaam om het fractiespreekuur ook op de raadsavond te houden. Je zou het om 19:00 uur kunnen zetten, maar dat tijdstip is voor velen te vroeg en het moet dan per se vóór 19:30 uur beëindigd zijn. Maar de bedoeling is juist om burgers wat meer ruimte voor een gesprek te bieden. Bovendien is het voordeel van een andere avond dat de fractieleden de inbreng van de burger eerst mee kunnen nemen naar hun fractie voor ze er een standpunt over in hoeven te nemen.

3. Planning

Raad

Door een keer per twee à drie weken een raadsavond te houden moet er voldoende ruimte ontstaan voor de voorbereiding en het nemen van besluiten. Enerzijds komt er door het nieuwe systeem vergadertijd vrij, die nu in de raadscommissies besteed wordt aan het stellen van technische vragen. Anderzijds zullen vooral de infobijeenkomsten meer tijd vragen, omdat meer mensen uitgebreider aan het woord kunnen komen. Omdat de donderdag nu raadsavond is, stel ik voor die als vaste avond te kiezen. In de bijlage is een conceptplanning opgenomen. De kadernota- en begrotingsraad zijn daarbij in hun huidige vorm gehandhaafd.

Agendacommissie - presidium

Om een maximale flexbiliteit uit het nieuwe systeem te halen, moet de agenda-commissie ook eens per twee of drie weken bijeenkomen. Dat is beter mogelijk als het een kleine groep betreft. Mede daarom stel ik voor de taken van de huidige agendacommissie te splitsen over een kleine, echte agendacommissie en een presidium. De agendacommissie bepaalt alleen de conceptagenda's van de raadsavonden. Zij kan bestaan uit de raadsvoorzitter, de voorrondevoorzitters en de griffier. Zij kan misschien ook overdag bijeenkomen.
Het presidium kan blijven bestaan uit de fractievoorzitters en houdt zich bezig met algemene zaken die de raad betreffen. De vergaderingen kunnen bijvoorbeeld eens per maand worden gepland.

Fractievergaderingen en fractiespreekuur

De fracties bepalen zelf wanneer ze bijeenkomen. In overleg wordt bepaald welke avond het meest geschikt is om aan het begin ervan het fractiespreekuur open te stellen. Dit kan één of twee keer per maand zijn. De griffie informeert de fracties vooraf of zich mensen voor het spreekuur hebben aangemeld en zo ja, waarover zij met de vertegenwoordigers van de fracties willen spreken. De fracties bepalen aan de hand daarvan wie zij als vertegenwoordiger afvaardigen naar het fractiespreekuur.

Elma Hulspas-Jordaan,
griffier